

1900-09-08

þÿ “ ± » » 1 0 ± - ¼ μ Ñ ± 1 É ½ 1 0 ± - » - ¾ μ 1 Â

þÿ • Á μ Å ½ . Ä 1 0 ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7927>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεννα

Εωρος -> Γορρα

Ευδος εω

Συρος Μεναρδος

Καραθωσα

Πωργες (Πευρούς)

Παφος ✓

Βασα

Λευκωσία

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ «ΑΛΗΘΕΙΑΣ» 8.

* ΣΙΜΟΥ ΜΕΝΑΡΔΟΥ
ΓΑΛΛΙΚΑΙ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ
ΕΝ ΚΥΠΡΩ

(Συνέχεια)

Πιστὸν ὅμως τῶν λέξεων, ἃς κατέλιπον ἐν Κίπρῳ ἢ Λαυσηνικῇ θύλακτι, μονιμώταται ὑπερῆεν βαπτιστικὰ τινὰ ἐνόματα, ἀγνωστα σχεδὸν ἀλλοτρίῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ. — ὁρῶν. Λοῦζος Πικίρος, Νεζένιος, Στένης, Νεζορτζής, Φρογτζής, Τοσμαζός, Λογίτζι, Βαλεντοῦ κτλ.

Καὶ τὸ μὲν Λοῦζος εἰσήθη καὶ πάντως εἰς τὴν Μικροῦσαν, λέγεται καὶ ὑποκριτικῶς Λοῦτζής καὶ μεγαθυντικῶς Λότζος καὶ Λοτζιζός, ἰσχύουσι δὲ καὶ πολλῶν ἐπωνύμων Λοτζιζής. Ἐἶναι δὲ τούτο τὸ ἵδιον μεθ' ἑλληνικῆς καταλήξεως, γραφόμενον τότε Louys (πρὸς π. 11, 12, 13) ἢ τοῦ Λοῦς τῶν χρονογράφων, ὅπερ οὕτω γράρουσι ὄθιν ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον καὶ «Λοῦζι» κατὰ Βουστρωνίῳ (Σύλλογος 442—49 ἐπαναλαμβάνεται «ὀρι Λοῦς» μετὰ τῆς ἐξ ἄλλου κώδικος ὑποσημειώσεως τοῦ ἐκδοτοῦ «Λοῦζι». Ὁ Μιχαηλῆς γράρει καὶ «μαζιου» ἀντὶ Μιζού σ. 74 καὶ «ἄκουζην» ἀντὶ ἄκουζην σ. 175 καὶ «λαζικὸί» ἀντὶ λαζικοί σ. 326 καὶ πολλὰ παρόμοια. Τὰς γραφὰς ταύτας ἔλαβεν ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ ὄθιν ἐπιφανῶς ἐν τῇ ἰταλικῇ ἀποστολῇ παρακαταίῃ «il dialetto delle cypri»

che di Cipro . . . » τῆ δημοσιευθείσῃ ἐν τῇ
 Rivista di Filologia t. V, διαλαμβάνων δι
 περί τοῦ γ. παραβάλλει πάντας ἀτόπως πρὸς τὸ
 « προία, παρασκευή, θνητούδες ». Ἄλλ' ὅτι
 εἶναι μόνον ἀπλῶ συμπληρωματὰ τῆς ἀναθείας
 τῶν γραφῶν (πρὸς καὶ τὰ τῶν καλοῦντων, ἐν
 Ἄθηνῶν σ. 151), ἀρκιῖν ἂν ἀποδείξῃ ὅ ἐν τῇ ἐπι-
 στολῇ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδοῦλου ἀπὸ
 Ὀκτωβρ. 1609 (Γερμ. Ἐκκλ. δ. σ. 192) προ-
 τονοτάριος, ὁ υπογραφεύμενος κομψότερον « Μιχα-
 Ἰλάς ». Ὅθεν καὶ ἐν τῇ καταλογῇ τῶν συνδρα-
 μῶν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Κυπριανοῦ (σ. 404)
 ἔσαν « Ὁ κύρ Αἰγυῖος Πατριάρχης » καὶ πολλοὶ
 ἄλλοι, ἀποδεικνύοντες πῶς οὗτο συγγενὲς τὸ ὄνομα.
 Μεταξὺ δὲ τῶν « Πρώων ἔπου ἐδγήκασιν ἀπὸ
 τὸ νηεῖν τῆς Κύπρου » καὶ οὗς ἀπεθάνοντες ὁ
 Νεόφυτος Ροθινός ἦτο καὶ ὁ « Αἰγυῖος Πῶστος
 . . . ἀποθνήσκων εἰς τὴν Καλιχόριαν 1612. (παρα
 Κυπριανῶ σ. 361).
 Τὸ δὲ Πιέρος λέγεται καὶ μεθ' ἑλληνικοῦ ὑπο-
 κορισμοῦ Πικερῆς καὶ Πικεράκης καὶ μετὰ φραγκι-
 κοῦ Πικερρίτος (πρὸς Λιονέττες, ὁ Λουσινα-
 νός βασιλεὺς τῆς Ἀρμενίας Λέων, Κυπριανῶ σ.
 159), ὑπάρχει δὲ καὶ γνωστός οἶκος Πικερίθης.
 Διατελεσε δὲ συνηθέστατον τὸ ὄνομα ὡς διάφορον
 τοῦ Πέτρος. Πλήν τῶν δύο φηγῶν « πὲ Πιέρ »
 καλουμένων, τοῦ α' (1358-1369) καὶ τοῦ β' (1369-1382)
 αὐτοῦ τοῦ β' (1369-1382) εὐρίσκωμεν πλείστους
 ἄλλους παρὰ τοῖς χρονολογίαις. Μγ. 353, ὁ φρά
 Πιέρος 381, σίρ Πιέρ Βερνίε. Βουστρ. 447
 σίρ Πιέρ Πιλιστρῆ, 153 μισίρ Πιέρ Ἀποδοχάτο-
 ρα, 543 τέν μισίρ Πιέρ Γούργη. Πικρατηρητίον
 δὲ ὅτι πάντες γράφονται δι' ἑνὸς ρ. ἐνῶ σήμερον
 τὸ ὄνομα γράφεται διὰ δύο ὑπὸ τῶν
 Γάλλων. ἤθινετο δὲ πρὸς μετὰ τὰ λεχθέντα περὶ
 τοῦ φερρῆς. περρῶν καὶ κερρῶν
 καὶ νῆ περιμένῃ διπλῆν καὶ τοῦ ρ. τούτου

προφοράν. Ἄλλ' ἂν στραφῶμεν καὶ εἰς τὰ νομί-
 ματα αμφοτέρων τῶν ρηγῶν, βλέπομεν ἐφ' ἅπλυν-
 των ἀπλοῦν, 1111 καὶ 1112 (Πρόβ. II.
 Λάμπρου, Ἀνέκδοτα νομισμάτα τοῦ Μεσαιωνικοῦ
 βασιλείου τῆς Κύπρου, ἐν Ἀθήναις 1876 σ. 30).
 Συνοπῆρα εἶ καὶ τότε τὸ Πάτριον, Βουστρ. 467,
 537 κ.λ., ἀλλ' οὐδαμῶς Πάτριον εἶναι σὲρ ἢ μισέρ,
 οὐδαμῶς εἶ σὲρ λέγεται Πάτριον. Ὅθεν ὁ Κυπριακός
 (σ. 158). Ἐποὶ μεταγράφει ἐξ ἰταλικῶν πηγῶν,
 καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτὸν καλεῖσθαι Πάτριον τοὺς
 ρηγῶν, ἐβόλυσαν τὴν κυπριακὴν παράδοσιν.
 Δι' ἄρτιον ἐπίσης αὐτῶν ἀναγορευόμενος « βασι-
 λεὺς » τῶν Λατίνων, εἶπε οὐδέποτε ὁ κυπρι-
 ακὸς λαὸς ἑστέρησεν ἢ ἀπονήρη βασιλικὴν εἰς τοὺς
 ἡγεμόνας αὐτοῦ ἑκωνομίαν, φυλάττων ὡς ἱερὸν
 τὸ « βασιλεὺς » διὰ τοὺς ἀμερόλους ἀποκράτορας
 λ. γ. ὁ Μαχρίδης σ. 227, λέγει ἀπλοῦς « ὄρισεν
 ὁ ρηγὸς καὶ ἀνοίξαν τὰ χαρτὰ τοῦ βασιλεὺς »
 νομισμῶν ἕως περὶ τὴν νῦν δικτατορίαν « ὁ ρηγὸς
 τῆς Κύπρου » καὶ τοῦ « βασιλεὺς τῆς Κωνσταντι-
 νουπόλεως », ἐν σ. 225 λέγει « ἔλαχεν ἡ βασίλισ-
 σα εἰς τὴν Κύπρον » καὶ μετ' αὐτῆς διηγῆται « ἡ
 ὁποῖα ἦτο ἡ κυρὰ Μαργαρίτα Λουζουάνη...
 γυναῖκα τοῦ κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Κατακουζηνοῦ
 τοῦ βασιλεὺς τοῦ Μορέως ». Μόνον οἱ μνημονεύ-
 οντες τῶν περὶ τοῦ τίτλου τούτου ἐρίδων Θεοδώ-
 ρου τοῦ Ἀγγέλου, καὶ Ἰωάννου Δούκα τοῦ Πατρι-
 ατοῦ, εὐνοῦται νὰ κατανοήσωσιν ὁποῖαν ἀφοσίωσιν
 εἰς τὸ κοινὸν τοῦ ἔθνους ἰδιώτες ἐνέφρανον ἢ
 σταθερὰ διακρίσεις αὐτῶν τῶν Κυπρίων.
 Μετὰ τῶν « ρηγῶν » τούτων ὀνομασιῶν,
 ἕτινα διεβόθησαν ἐν Κύπρῳ καθὼς τὸ Ὄθων, τὸ
 Ἀμολία καὶ τὸ Ὀλγα ἐν Ἑλλάδι, τίθησιν καὶ
 τὸ σπανίζον ἤδη Ντὲν εἰς τὸ Ὄθων δὲ ὀνόμα-
 ζον οἱ Κύπριοι τὴν ἀπὸ τοῦ 1398 - 1432 ἀρ-
 χόντα ρηγὸν τῶν Ἰαννῶν, γραφόμενον ἐπὶ τῶν
 νομισμάτων I.A.N.V.S. Ε.Α.Κ. Ι.

G R A C E D E B I E R O F (Δάμπρου, ἐνθ' ἀν. σ. 35). Ὁ Κυπριανὸς μεταγράφει (σ. 197) « Γιάνας » ἢ « Γιάνος ». Ἀλλ' ὁ Μαχαιρῆς (σ. 375 κέξ λέγει διαρκῶς « Τζενίους, σύγχρονον δὲ εὐγενή, σ. 406) « ὁ Τζενίος τὴ Μουστολή » καὶ παρὰ Βουστα σ. 476 « ὁ Τζένιος ... Μεταξὺ τῶν ἐν Λάρνακι συνθηρομητῶν τοῦ Κυπριανοῦ (σ. 405) ἦτο « ὁ Χ' Τζενίος Νικολάου, ἐκεί δὲ ἀνοῦεται καὶ σήμερον τὸ ὄνομα, ἐτι δὲ εἰς τὸ Ἀναταρχόν τῆς Πύργου καὶ τὴν Βάσιν

Ἐν Λάρνακι λέγεται καὶ τὸ Σ τ ἰ ν η ς, ποσσ. πίπτον κατ' ἀρχὴς παραδόξως. Ἀλλ' οἱ γινώσκοντες τὸν παρὰ Μαχαιρῆ 202 « σίρ Στείου ... εὐκρίτως ἐνθρομῶνται τὸ Γ (*) ἰ ἰ ἰ ἰ ἰ : πρὸ. Διὰ σ. 111, 112, 113, 214

Καὶ τὸ Φραντζῆς ἀκούεται σπανίως ἐν Λευκωσίᾳ ἀλλὰ διακρίνεται τοῦ Φραντζῆς σ. 448 ἀναφέρεται « ὁ μισὶρ Φραντζῆς τὴ Μουστολή », σ. 461, « τοῦ Φραντζῆ » καὶ πληρέστερον ἐν σ. 463 λέγει « Φραντζῆν .. προδήλως τὸν Γραντ ...

Τὸ δὲ Ν ο ς α ρ τ ζ η ς ἐλησμονήθη πλέον μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ἀλλ' οὐχὶ ὀλίγοι χωρικοὶ οὕτως ἐξαπέθεσαν. Εἰς τὸν Πύργον τῆς Λεμεσοῦ λέγεται ἀπλούστερον Ντορζῆς, (Ἀθηνῶν σ. 151, ὁ δὲ Μαχαιρῆς γράφει ποικίλως, σ. 392 « ὁ σίρ Τζέρτζε ... 400 « ὁ Τζέρτζες ... 402 « τὸν Τζορτζῆν ... 232 « τὸν Τζορτζῆν ... Ἐπεὶ λέγει « Τζορτζῆς ... Ὅπως δὲ, φαίνεται, ἀνεμάχοντο οἱ Λυτικοὶ διότι ὁ χρονολογὸς ἀναφέρει καὶ Γεωργίους σ. 392 « μὴ-χριστιανῶν εἶχον ἐκαστὸν ... ὀνόματι Γεωργίου, καὶ 407 « τὸν Γεωργίον τὸν ἐκρόμηλου, τὸν μαγαζιὸν τῶν ...

(Ἐπετι τὸ τέλει)